

Svěží proud vzpomínek co duní jak basová kytara

Jiří Andrs, CSPK

Letos vydaná kniha vzpomínek Ivo Pospíšila vás bude bavit, ať už si o bigbítu a jeho druhém životě v historické paměti myslíte cokoliv. Přináší intenzivní vhled do různých prostředí: undergroundu, jazzové sekce, nové vlny, ale i do běžné každodennosti.

V úvodních kapitolách se nám představí Ivo Pospíšil jako teenager vyrůstající v šedesátých letech v Klukovicích. Jeho tehdejší myšlenkový svět sestává z magických artefaktů, jako jsou fotky západních idolů, vysílání západního rádia atp. O pár stránek dále, během prvních výletů do velkoměsta se už zapojí do subkulturního života své generace a koncem šedesátých let se seznamuje s Pavlem Zajíčkem, jenž o něco později založí DG 307 a Ivo Pospíšila do nich na čas angažuje. Se Zajíčkem ale také sedávají na Smíchovském nádraží „za zvuků a vůní vlaků“. Pražská scenerie se knihou neustále a důsledně proplétá stejně jako nejrůznější ikony alternativního hudebního dění v ní se pohybující. V pojetí Ivo Pospíšila zůstávají všechny osobnosti lidskými bytostmi z masa a kostí, ať už se jedná např. o Mejlu Hlavsu nebo Karla Habala (stěžejní průkopník punku v Československu).

Normalizační Československo popisuje autor jako prostředí, kde „skoro každý občas podléhal pocitu, že se tady musí udusit“, čtenáře však neobtěžuje tím, že by se halil do hávu bolestíinství nebo naopak hrdinství. Dostáváme se na nejrůznější koncerty a vracíme se také do zlatých let Junior Klubu na Chmelnici, který autor nazývá „baštou alternativního umění“ a odkud se šíří kulturní povědomí do dalších míst v Československu: do Ostrova nad Ohří, do Plzně, do Brna, do Ostravy nebo třeba do Bratislavy. Pospíšilovi se také několikrát podařilo vycestovat na Západ a kromě konkrétních vzpomínek, co všechno tam viděl, slyšel a s kým se setkal, zanechává zajímavé postřehy o tom, jak na něj odlišný magický svět za železnou oponou svého času působil. Vnímá bohatost tamního popkulturního vyžití a zběsilý proud vjemů, na jehož rychlost nebyl přes všechna očekávání připravený.

Kromě spousty neotřelých historek ze života se v jedné kapitole popisující osmdesátá léta můžeme dočíst o tom, jak tehdy fungovalo hudební distro. *Kazeta Garáž – byla a je* vznikala kvůli cenzuře pochopitelně na koleni v ryze DIY podmínkách. „Tou dobou jsem jedl jen jednou rukou, druhou jsem do zblbnutí mačkal tlačítka REC a PLAY.“ S tím, jak se osmdesátá léta chýlí ke svému konci, naštěstí vypravěčský styl nesestupuje ze svého šviháckého nadhledu: „Psal se rok 1989, zahrada západoněmecké ambasády se hemžila východoněmeckými utečenci, Malá Strana byla plná odložených trabantů a dobře informovaní estébáci už sprádali plány, co rychle zabrat a s kým založit eseróčko.“

Jestliže kapitoly popisující předrevoluční časy považují za hodnotné zejména pro nový úhel pohledu doplňující různá starší ohlédnutí, pak kapitoly o revoluci a o tom, co se dělo po ní, lze cenit už jen proto, že podobné vzpomínky tady často chybí úplně. Právě rok 1989 se tak někdy stává milníkem, za který se už spousta autorů nepouští a konstatuje raději něco ve

smyslu „...a žili šťastně až do smrti“. Zde však nejenže raná devadesátá léta zaberou podstatnou část knihy (strany 219 - 297), ale pohled na ně zůstává stejně reflektivní a zároveň stejně zábavný.

Revoluci prožíval Ivo Pospíšil v rychlém tempu koncertováním na bouřících se fakultách. Popisuje, jak se ke kormidlu moci dostávali noví lidé, a než bys řekl švec, překlene se vyprávění hopem do nové doby. Pospíšil začíná podnikat v kultuře: je u zakládání klubu Radost, otevírá si videopůjčovnu, spolu s Ivanem Králem objevuje kapelu Lucie atd. Dozvídáme se, že stál dokonce i za legendární osmi-vinylovou antologií Plastic People of the Universe, kterou vydal Globus v roce 1992. Vyprávění se pak už zrychlí a míří k nejasně definované současnosti, ale vlastně nijak nekončí – Ivo Pospíšil prostě žije dodnes svůj osobitý život a jako etablovaný DJ neztrácí ani zájem o hudbu ani životní nadhled.

Měl-li bych najít něco, co mi skutečně vadí, tak je to snad jen úprava vnitřní přebálky a zadní strany, které dle mého názoru příliš prvoplánově odkazují k profláklému designu eponymní desky Sex Pistols. Ale to je drobnost. Kniha je napsána kultivovaně a to i v místech, kde by možná jiný pamětník nešetřil jadrnějšími výrazy. Poutavost vyprávění je dána způsobem, jakým autor svoje vzpomínky zpracovává.

Někdy se jako švelící potok zanoří více do hloubky, jindy náhle odskočí od tématu jako vlna na peřeji. Nikdy však neztrácí jeho vyprávění dynamiku. Nechává se sice volně unášet řekou času, ale současně jeho bystrý vnitřní zrak, který vybírá to nejpodstatnější, kmitá po horizontu okolo se míhajících vzpomínek. K takovému pojetí je dle mého mínění potřeba přirozený pozorovací talent. Průpravou Ivo Pospíšilovi mohlo být dlouholeté působení v kapele Garáž, kde udával rytmus hrou na basovou kytaru a zároveň sledoval, co se mezitím všude kolem odehrává.

Ivo Pospíšil: Příliš pozdě zemřít mladý

Big Boss 2015, 328 stran